

GERİYE DÖNÜK OLARAK ÖDENEN TOPLU SÖZLEŞME FARKLARININ SGK'YA BİLDİRİMİ NASIL YAPILMALIDIR?

GİRİŞ

Bilindiği üzere; Toplu İş Sözleşme süreçleri genel olarak öngörülenden daha uzun sürmekte ve işveren ile sendikalar arasındaki çetin pazarlık süreci bazen aylar sonra sonuçlanabilmektedir.

Bu durumda Toplu İş Sözleşmeleri, imza tarihi itibariyle değil de bir önceki TİS'in bitiş tarihine denk gelecek şekilde yürürlük tarihi itibariyle hak ve menfaat doğurmaktadır.

Toplu İş sözleşmelerinin imza tarihinden önceki bir tarih itibariyle yürürlüğe konulması uygulamada sıkça görülen bir durumdur. Bu durum iş hukukunda "Toplu İş Sözleşmesinin Geçmişe Etkili Olarak Yürürlüğe Konulması" olarak ifade edilmektedir.

Geçmişe etkili olarak yürürlüğe konulan TİS nedeniyle, işçilerin geriye dönük alacakları doğmaktadır. Bu alacaklar, ücret ve sosyal yardım farkı olarak işçilere ödenmektedir.

GERİYE DÖNÜK OLARAK ÖDENEN TOPLU SÖZLEŞME FARKLARININ SGK'YA BİLDİRİMİ NASIL YAPILMALIDIR?

Bilindiği üzere;

5510 sayılı Kanun'un 4/1-a kapsamında sigortalı sayılanlar için cari aya ilişkin düzenlenecek asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesini (APHB)/ muhtasar ve prim hizmet beyannamesini (MUHSGK);

- Ayın 1'i ile 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23'ünde,

- Ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için en geç belgenin ilişkin olduğu ayı takip eden ayın 23'ünde, saat 23.59'a kadar e-Sigorta kanalıyla SGK'ya göndermek zorundadırlar.

Bu çalışma, 08.02.2021 tarihinde www.kamuiscileri.net sayfasında yayınlanmıştır. ©Tüm hakları **Kamutech Yazılım A.Ş.** 'ye aittir.

Ankara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi E Blok No:41-42-43 Gölbaşı/ANKARA

E-Posta: info@kamutech.com İnternet Adresi: www.kamutech.com

Detaylı Bilgi ve Mevzuat Desteği için:

Telefon No: (0312) 484 31 00

Bu yükümlük muhtasar ve prim hizmet beyannamesi için ayın 26'sı olarak uygulanmaktadır.

Ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmalarını karşılığı ücret alan sigortalıların bildiriminde esas alınacak ay, 15 inci günün içinde bulunduğu aydır.

Sosyal Güvenlik mevzuatına göre aylık prim hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilme süreleri Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nde bu şekilde belirtilmesine karşın bazı durumlarda bu yükümlülükler süresi dışında yapılmasına rağmen yasal süresinde yapılmış sayılmaktadır.

Bu yazımızı, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nde sayılan sözkonusu istisnalardan "*toplu iş sözleşmesi nedeniyle geriye dönük olarak yapılacak ödemelerin*" SGK bildirimleri ile sınırlandıracağız.

SGK, hem Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nde hem de 2020/20 sayılı Genelgesinde Toplu İş Sözleşmesi nedeniyle geriye dönük olarak ödenecek TİS farklarının Kuruma bildirimlerine açıklık getirmiştir. Buna göre;

a) 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa göre toplu iş sözleşmesi akdedilen işyerlerinde;

1) Toplu iş sözleşmesi nedeniyle geriye yönelik ödenmesine karar verilen ücret farklarına ilişkin düzenlenmesi gereken ek aylık prim ve hizmet belgelerinin, toplu iş sözleşmesinin imzalandığı tarihi,

2) Yüksek Hakem Kurulu kararı nedeniyle geriye yönelik ödenmesine karar verilen ücret farklarına ilişkin düzenlenmesi gereken ek aylık prim ve hizmet belgelerinin ise işverenin, toplu iş sözleşmesinin dolayısıyla Yüksek Hakem Kurulu kararının tarafı olan sendikaya üye olması halinde, Yüksek Hakem Kurulu kararının tarafı sendikaya tebliğ edildiği tarihi, işverenin herhangi bir sendikaya üye olmamakla birlikte, toplu iş sözleşmesinin dolayısıyla Yüksek Hakem Kurulu kararının tarafı olması halinde, Yüksek Hakem Kurulu kararının işverene tebliğ edildiği tarihi,

3) İşveren ile işyeri sigortalıları arasında akdedilen ve uygulanan iş sözleşmesinin mahkemelerce anılan Kanuna aykırı bulunması ve toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulanmasına karar verilmesi nedeniyle geriye yönelik ödenmesi gereken ücret farklarına ilişkin düzenlenmesi gereken ek aylık prim ve hizmet belgelerinin, mahkeme kararının işverene tebliğ edildiği tarihi,

takip eden ayın 23'üne kadar, Kuruma, e-sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kağıt ortamında verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilir.

2

Bu çalışma, 08.02.2021 tarihinde www.kamuiscileri.net sayfasında yayınlanmıştır. ©Tüm hakları Kamutech Yazılım A.Ş. 'ye aittir.

Ankara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi E Blok No:41-42-43 Gölbaşı/ANKARA

E-Posta: info@kamutech.com İnternet Adresi: www.kamutech.com

Detaylı Bilgi ve Mevzuat Desteği için:

Telefon No: (0312) 484 31 00

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi (MUHSGK) ile SGK'ya bildirim yapılması halinde, “takip eden ayın 23'üne kadar” ibaresi “**takip eden ayın 26**”sı olarak uygulanır.

Özetle; toplu iş sözleşmesi nedeniyle geriye yönelik ödenmesine karar verilen ücret farklarına ilişkin düzenlenmesi gereken ek aylık prim ve hizmet belgelerinin/ek muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin **toplu iş sözleşmesinin imzalandığı tarihi takip eden ayın 23'üne kadar** (aylık prim ve hizmet belgesi açısından)/ takip eden ayın 26'sına kadar (muhtasar prim ve hizmet beyannamesi açısından), SGK'ya/Gelir İdaresine, e-sigorta/e-beyanname kanalıyla gönderilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilir. (Mahmut Çolak, 2020, <https://www.kamuiscileri.net/yargi-kararlari-ya-da-diger-nedenlerle-ilave-tediye-gibi-geriye-donuk-yapilan-odemelerin-sgk-bildirimi-nasil-yapilir-13502.html>)

Konuyu bir örnek tablo ile açıklayacak olursak;

TİS İmza Tarihi	Ek APHB/ MUHSGK İçin Son Tarih
20 Ocak 2021	23 Şubat/ 26 Şubat 2021
30 Ocak 2021	23 Şubat/ 26 Şubat 2021
5 Şubat 2021	23 Mart/ 26 Mart 2021
25 Şubat 2021	23 Mart/ 26 Mart 2021

SGK'nın 2020/20 Sayılı Genelgesine göre;

Yasal süresi içinde verilmiş kabul edilen belgelerin verilmesi sırasında aşağıda belirtilen belgeler ile işyerinin tescilli bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine başvuruda bulunulması gerekmektedir.

Buna göre;

1) 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa göre toplu iş sözleşmesi akdedilen işyerlerinde toplu iş sözleşmesi nedeniyle geriye yönelik ödenmesine karar verilen ücret farklarında işveren, Toplu İş Sözleşmesinin onaylı bir nüshasını dilekçe ekinde Kuruma ibraz edecektir.

2) 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa göre toplu iş sözleşmesi akdedilen işyerlerinde Yüksek Hakem Kurulu kararı nedeniyle geriye yönelik

3

Bu çalışma, 08.02.2021 tarihinde www.kamuiscileri.net sayfasında yayınlanmıştır. ©Tüm hakları Kamutech Yazılım A.Ş. 'ye aittir.

Ankara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi E Blok No:41-42-43 Gölbaşı/ANKARA

E-Posta: info@kamutech.com İnternet Adresi: www.kamutech.com

Detaylı Bilgi ve Mevzuat Desteği için:

Telefon No: (0312) 484 31 00

ödenmesine karar verilen ücret farklarında, işverenin herhangi bir sendikaya üye olmaması halinde Yüksek Hakem Kurulu kararının işverene tebliğ edildiği tarihi gösterir belge ile Yüksek Hakem Kurulu kararı işveren tarafından dilekçe ekinde Kuruma ibraz edilecektir.

3) 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa göre toplu iş sözleşmesi akdedilen işyerlerinde, işveren ile işyeri sigortalıları arasında akdedilen iş sözleşmesinin mahkemelerce, anılan Kanuna aykırı bulunması ve toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulanmasına karar verilmesi halinde geriye yönelik ödenmesi gereken ücret farklarında, işveren dilekçe ekinde söz konusu Mahkeme Kararını, bu kararın kendisine tebliğ edildiği tarihi gösterir belgeyi ve davaya konu olan Toplu İş Sözleşmesi örneğini Kuruma verecektir.

Diğer yandan TİS farklarına ilişkin ek aylık prim ve hizmet belgelerinin, ödemenin yapıldığı aya ilişkin olarak düzenleneceği açıktır. Bir örnek ile açıklayacak olursak;

İmza Tarihi 15 Ocak 2021 olan TİS'in Yürürlük Tarihi 01 Kasım 2020 olsun. Bu durumda;

Kasım 2020 ve Aralık 2020 için **Ek** APHB/ MUHSGK düzenlenip bildirimlerin 23 Şubat/ 26 Şubat 2021 tarihine kadar yapılması gerekmektedir.

SONUÇ

Özellikle 696 sayılı KHK ile kadroya geçen 4/D sürekli işçiler ve belediye şirketlerine geçişleri yapılan belediye şirket işçileri için Toplu İş Sözleşmelerinden kaynaklanan geriye dönem TİS fark ödemeleri yapıldığı bilinmektedir.

İdarelerin/şirketlerin, geriye yönelik ödenmesine karar verilen TİS farklarına ilişkin ek aylık prim ve hizmet belgeleri düzenlemeleri ve ödemenin yapıldığı aya ilişkin ek aylık prim ve hizmet belgelerinin, toplular iş sözleşmesinin imzalandığı tarihi takip eden ayın 23'üne kadar, SGK'ya e-sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kağıt ortamında verilmesi gerekmektedir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi (MUHSGK) ile SGK'ya bildirim yapılması halinde, "takip eden ayın 23'üne kadar" ibaresi "**takip eden ayın 26**"sı olarak uygulanacaktır.

Toplu iş sözleşmesi nedeniyle geriye yönelik ödenmesine karar verilen ücret farklarında işveren/kurum/idare, işyerinin tescilli bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine başvuruda bulunarak Toplu İş Sözleşmesinin onaylı bir nüshasını dilekçe ekinde ibraz edecektir.

YASAL UYARI - TELİF HAKLARI

Makalenin her türlü yayın hakkı Kamutech Yazılım A.Ş. ve www.kamuiscileri.net sitesine aittir.

Kaynak göstermek kaydıyla alıntı yapılabilir veya internet ortamında link vermek kaydıyla yayınlanabilir.

Kamuİşçileri.net